Aan de leden

Datum
21 juli 2026

Ons kenmerk
U202600371
Lbr. 26/028

Telefoon
070 373 83 93

Bijlage(n)
geen

Onderwerp
Overdracht pensioenen politieke ambtsdragers aan ABP per 2028

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Het Appa-pensioen wordt per 1 januari 2028 ondergebracht in het nieuwe pensioenstelsel. Politieke ambtsdragers krijgen hierbij dezelfde pensioenregeling als ambtenaren. Voor de gemeenten gaat het hierbij om de pensioenen van wethouders en voormalige wethouders. Het wetsvoorstel Overdracht pensioenen politieke ambtsdragers aan ABP waarin dit wordt geregeld, is vanaf 20 juli tot en met 11 september opengesteld voor consultatie.

Met deze ledenbrief, brengen we verschillende aspecten uit het wetsvoorstel onder uw aandacht, zodat u weet welke voorbereidingen er van gemeenten verwacht worden in de aanloop naar deze wetswijziging.

Als gemeenten niet kunnen voldoen aan de vereisten, heeft dit tot gevolg dat geen waardeoverdracht kan plaatsvinden, met nadelige gevolgen voor de individuele (voormalige) wethouders en gemeenten. Gezien het belang voor de (voormalige) wethouders voor hun inkomen, achten we het van belang dat u goed geïnformeerd bent over de inspanningen die in de korte tijd tot 1 januari 2028 gevraagd worden van gemeenten om deze stelselwijziging mogelijk te maken.

Inhoud wetsvoorstel en communicatie vanuit BZK

Met het wetsvoorstel *Overdracht pensioenen politieke ambtsdragers aan ABP* worden de pensioenen van politieke ambtsdragers in lijn gebracht met het nieuwe pensioenstelsel. Het wetsvoorstel regelt dat politieke ambtsdragers, zoals ministers, staatssecretarissen, wethouders, gedeputeerden en andere Appa-gerechtigden, vanaf 1 januari 2028 pensioen gaan opbouwen via het ABP. De eerder opgebouwde pensioenaanspraken worden overgedragen aan pensioenfonds ABP.

Op grond van het wetsvoorstel, is het de bedoeling om de huidige Appa-pensioenregeling per 31 december 2027 te beëindigen en het al opgebouwde pensioen per 1 januari 2028 om te zetten naar

het nieuwe stelsel en over te dragen naar het pensioenfonds ABP. Vanaf 1 januari 2028 zijn gemeenten voor actieve wethouders een pensioenpremie verschuldigd aan de vernieuwde ABP-pensioenregeling, waarvan de gemeente de werknemersbijdrage van de premie inhoudt op de bezoldiging.

In het wetsvoorstel wordt geregeld dat de Appa-pensioenen collectief door het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen moeten worden overgedragen aan ABP. Ook is in het wetsvoorstel opgenomen de verplichting voor de gemeente om zorg te dragen voor een correcte berekening, toereikende financiering en een correcte en volledige pensioenadministratie.

BZK heeft op 13 juli 2026 gemeenten per brief geïnformeerd. Van u als gemeente wordt verwacht dat u:
- de administratie bij één uitvoerder centraliseert;
- tijdig bent voorbereid op deze transitie bij uw uitvoerder;
- gegevens beschikbaar zijn voor proeflevering(en) aan ABP.

Voert u nog zelf pensioenbetalingen uit? Dan is het van belang dat u deze vóór 1 januari 2027 onderbrengt bij uw uitvoerder. ABP vereist dat vanuit de uitvoerder betaalinformatie actueel en uniform wordt overgedragen. De huidige pensioenuitvoeringsorganisaties (Idella en/of PROambt) nemen binnenkort contact met u op over hoe zij u kunnen ondersteunen.

Betrokkenheid VNG

VNG onderschrijft de doelstelling en het belang om het pensioen van politieke ambtsdragers onder te brengen bij ABP. Dit betreft zowel de toekomstige pensioenopbouw als de overdracht van het verleden. Hierbij staat het belang van de (voormalige) wethouders en het voldoen aan de rechtspositionele afspraken voorop, met oog voor de financiële gevolgen voor gemeenten.

We constateren wel dat het voorliggende wetsvoorstel nog de nodige onduidelijkheden bevat, terwijl de voorbereidingstermijn beperkt is.

Het wetsvoorstel bepaalt dat het benodigde kapitaal tijdig beschikbaar moet zijn. Ook de pensioenadministratie moet correct en volledig zijn, in overeenstemming met de vereisten van ABP. De procesafspraken hierover zijn nog niet duidelijk, terwijl de einddatum van 1 januari 2028 vaststaat vanuit de Wet toekomst pensioenen (Wtp).

De VNG is hierover in gesprek met BZK en spant zich ervoor in dat gemeenten zoveel mogelijk ondersteund worden bij de voorbereiding en uitvoering van deze nieuwe wettelijke eisen en zal hier ook bij de consultatie aandacht voor blijven vragen.

Overdrachtswaarde en financiering

De huidige Appa-pensioenen van wethouders worden niet voorgefinancierd door premieafdracht tijdens de ambtsvervulling naar een pensioenfonds, maar worden betaald bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd vanuit de gemeentebegroting. De Appa-pensioenen bij gemeenten zijn via een voorziening op de begroting gefinancierd. Dit op grond van het Besluit begroting en verantwoording (Bbv).

Bij de overgang van het Appa-pensioen naar ABP, betalen gemeenten vanaf 2028 pensioenpremie aan het ABP voor hun actieve wethouders. Daarnaast worden eerdere aanspraken en ingegane pensioenen overgedragen door betaling van de overdrachtswaarde aan het ABP. Met andere

woorden: voor het affinancieren van de tot 1 januari 2028 opgebouwde aanspraken en al lopende pensioenuitkeringen is een eenmalige kapitaalstorting naar ABP vereist. Per 1 januari 2028 zal de overdrachtswaarde door de gemeente overgemaakt moeten worden.

In 2025 heeft BZK een onderzoek gedaan naar de omvang van de overdrachtswaarde van Appa naar ABP. De Commissie BBV heeft de stellige uitspraak gedaan dat gemeenten de voorziening en eventuele kapitaalverzekeringen gelijk moeten stellen aan de prognose uit dit onderzoek, dan wel moeten baseren op een analoge berekening. De Commissie BBV geeft mee dat gemeenten hun voorziening op basis van dit onderzoek naar verwachting met 10% tot 20% zullen moeten verhogen.[1] Of de voorziening uiteindelijk voldoende blijkt te zijn, hangt met name af van de dekkingsgraad van het ABP. Er is geen begeleidend budget voorzien van het Kabinet voor decentrale overheden. De VNG heeft hier wel steeds aandacht voor gevraagd.

Uitvoeringsconsequenties en kosten

ABP heeft aangegeven dat het voor een ordentelijke uitvoering van de waardeoverdracht noodzakelijk is dat de pensioenadministraties van de decentrale overheden zoveel mogelijk gebundeld worden aangeleverd. BZK heeft hierover gesprekken gevoerd met ABP, Idella en PROAmbt. De beoogde aanpak van genoemde partijen, is dat de pensioenen gebundeld aan ABP worden overgedragen door de twee Appa-uitvoeringsorganisaties (Idella en PROAmbt). Dit om te voorkomen dat alle individuele gemeenten elk de eigen pensioenadministratie aan ABP moeten gaan overdragen. Daarvoor is wel benodigd dat Idella en PROAmbt per 2027 ook de excasso gaan uitvoeren voor de gemeenten, die dat nu nog in eigen beheer hebben.

Met de Appa-uitvoeringsorganisaties zijn er nog geen nadere afspraken voor de verschillende werkzaamheden. BZK heeft hierbij geen faciliterende rol ingenomen, u wordt hierover benaderd vanuit uw uitvoeringsorganisatie. Daarbij is in het wetsvoorstel bepaald dat deze kosten ten laste komen van de overheidslichamen zelf. We adviseren u als gemeente na te gaan wat u hierover reeds contractueel heeft afgesproken met uw Appa-uitvoeringsorganisatie.

Belang van waardeoverdracht

Als toegelicht in deze brief, is de tijd voor de voorbereiding voor de overdracht van de Appa-pensioenen door gemeenten en daadwerkelijke uitvoering door partijen krap. Dit heeft als risico dat geen waardeoverdracht kan plaatsvinden, met nadelige gevolgen voor de individuele (voormalige) wethouders en gemeenten. Mocht dit risico zich voordoen, dan zal dit voor actieve wethouders betekenen dat zij geen compensatie kunnen ontvangen voor het vervallen van de doorsneepremie. Daarnaast worden de Appa-pensioenen niet meer op de gebruikelijke wijze geïndexeerd aan de hand van de prijsontwikkeling.

Voor gemeenten is het achterlaten van de oude aanspraken in de Appa-regeling niet toekomstbestendig. Het leidt tot het naast elkaar bestaan van twee systemen gedurende langere tijd: het huidige Appa-begrotingsfinancieringssysteem dat niet meer geïndexeerd wordt en het nieuwe fondsfinancieringssysteem.

[1] Q&A voorzieningen voor pensioenaanspraken politieke ambtsdragers · Commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording)

Tenslotte

Vanuit de VNG bereiden we een bestuurlijke reactie voor op de consultatie door BZK. Daarin zullen wij ingaan op de juridische, financiële en uitvoeringsconsequenties voor gemeenten. Daarnaast verzoeken we u als individuele gemeente om desgewenst ook te reageren op de internetconsultatie. U treft deze aan op www.internetconsultatie.nl.

Deze ledenbrief staat op www.vng.nl onder ledenbrieven.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

dr. mr. L.K. Geluk
Algemeen directeur